

PROPOZYCJE SCENARIUSZY I KART PRACY DO WYKORZYSTANIA W ZAJĘCIACH ROZWIJAJĄCYCH MOTORYKĘ MAŁĄ

SCENARIUSZE

Scenariusz nr 1

Technika malowania dziesięcioma palcami – Finger painting

Zaczarowane paluszki

Joanna Fronczak

Dzieci od 3 r.ż.

Liczba uczestników	praca indywidualna lub w małej grupie
Miejsce	sala przedszkolna
Pomoce załączone	brak
Pomoce dodatkowe	<ul style="list-style-type: none"> • farba do malowania palcami • kartki o dużym formacie 55 × 40 cm • odtwarzacz CD • nagranie CD dowolnego utworu umożliwiającego wykonywanie spokojnych, płynnych ruchów.

Cele

- * ćwiczenie sprawności manualnej,
- * świadome wyrabianie kontroli ruchów palców,
- * doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- * rozwijanie precyzji ruchów,
- * nabywanie swobody ruchów,
- * pomaganie w pozbyciu się zahamowań,
- * wzmocnienie wiary we własne siły,
- * rozwijanie ekspresji plastycznej.

Przygotowanie

Prowadzący przygotowuje farby i duże arkusze papieru, które przytwierdza do stołów lub sztalug. Wysokość stołu powinna być odpowiednia do wzrostu dziecka, a blat powinien znajdować się nieco powyżej jego łokci. Natomiast ustawienie stolika powinno umożliwiać dziecku dostęp do niego ze wszystkich stron. Należy zapewnić również dziecku możliwość umycia w dowolnej chwili rąk. Możemy wykorzystać gotowe farby do malowania palcami lub sami je przygotować.

Przepis na farbę

Składniki:

- * mydło lub płatki mydlane;
- * gliceryna;
- * żelatyna;
- * mąka ziemniaczana;
- * farby plakatowe lub barwniki spożywcze

Sposób wykonania:

Mydło ścieramy na tarce, zalewamy wodą i gotujemy w garnku. Do tego dodajemy kolejno: glicerynę, rozcieńczoną żelatynę spożywczą i krochmal przygotowany z mąki ziemniaczanej. Gotujemy cały czas mieszając. Uzyskujemy w ten sposób masę o konsystencji gęstego budyniu. Po wystudzeniu masę dzielimy na kilka części i dodajemy do nich poszczególne barwniki.

Przebieg

Prowadzący wyjaśnia dzieciom, iż na dzisiejszych zajęciach będą czarować swoimi paluszkami, ale żeby czary im się udały muszą najpierw troszkę je poćwiczyć.

Ćwiczenia palców:

1. **Przywoływanie** – dzieci siedzą w kole w siadzie prostym dotykając się stopami – wyciągają przed siebie rękę i kiwają palcem przywołując się.
2. **Powitanie paluszkami** – w ustawieniu identycznym jak w poprzednim ćwiczeniu pochylają się i wyciągając ręce starają się przywitać palcami rąk z jak ze wszystkimi uczestnikami zabawy.
3. **Krążenie palcami** – rysowanie w powietrzu kółek.
4. **Czarowanie** – przebieranie palcami wyciągniętej przed siebie ręki.
5. **Kotki** – wyciąganie przed siebie rąk i pokazywanie „pazurków”.
6. **Padający deszczyk** – stukanie palcami o podłogę.
7. **Zaczarowane paluszki** – prowadzący tłumaczy dzieciom, iż w przygotowanych miseczkach znajduje się farba. Stwierdza, że niestety nie ma pędzli i pyta dzieci czy jest jakiś sposób, który umożliwi im malowanie. Zachęca je do uruchomienia wyobraźni i poszukania rozwiązania postawionego problemu. Jest szansa, iż uczestnicy sami powiedzą, że do malowania mogą wykorzystać swoje palce. Jeżeli tak się nie stanie prowadzący stwierdza, że przecież każdy ma dziesięć paluszków, które na pewno bardzo chętnie zamienią się w malarzy. Trzeba im tylko trochę pomóc. Razem z dziećmi wymawia zaklęcie, które one zaproponują i zaczarowuje paluszki w pędzelki. Następnie informuje dzieci, iż mogą malować to co chcą używając dowolnych kolorów farb. Prosi tylko by gdy dzieci uznają, iż obraz jest skończony poinformowały o tym.

W czasie tworzenia przez dzieci prac prowadzący rozmawia z nimi zachęcając do wypowiedzenia się na temat treści powstających obrazów.

8. Zorganizowanie wystawy prac – wszystkie prace bez wyjątku powinny zostać wyeksponowane aby dzieci poczuły się docenione.

9. Zakończenie – relaksacja przy spokojnej muzyce. Dzieci siedząc lub leżąc w rozsypce na podłodze rozciągają się próbując zająć jak najwięcej miejsca. Na sygnał dany przez prowadzącego np. uderzenie w bębenek lub przerwa w muzyce zajmują jak najmniej miejsca.

Efekty

Dziecko:

- * ćwiczy sprawność palców,
- * doskonali precyzję ruchów,
- * rozwija koordynację wzrokowo-ruchową,
- * skupia uwagę na wykonywanym zadaniu,
- * przewycięża uprzedzenia wobec dotykania farby,
- * samodzielnie wykonuje pracę plastyczną.

Scenariusz nr 2**Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne z elementami terapii ręki**

Zabawy wesółych rybek

Joanna Fronczak

Dzieci 4-letnie

Liczba uczestników	praca indywidualna lub w małej grupie
Miejsce	sala przedszkolna
Pomoce załączone	zał. 1: rysunek konturowy rybki
Pomoce dodatkowe	<ul style="list-style-type: none"> • narysowane na dużym arkuszu papieru rysunki przedstawiające morskie fale • plastelina • niebieska apaszka lub fragment tkaniny • koraliki lub ziarna fasoli • nagranie płyty CD – szum morskich fal

Cele

- * rozluźnianie mięśni, likwidowanie i zwalnianie napięć,
- * wyrabianie płynnych, szerokich i spokojnych ruchów ramienia i przedramienia,
- * zapoznanie dziecka z kierunkiem rysowania z uwzględnieniem kierunku od strony lewej do prawej,
- * ćwiczenie sprawności manualnej,
- * doskonalenie umiejętności kontrolowania napięcia mięśniowego – świadome napinanie mięśni i ich rozluźnianie, kontrolowanie procesu pobudzania i hamowania,
- * rozwijanie płynności ruchów: nadgarstka, ramienia i przedramienia,
- * wdrażanie do zachowania odpowiednich kierunków podczas rysowania,
- * tworzenie nawyku rysowania form kolistych w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara.

Przygotowanie

Prowadzący przygotowuje na dużych arkuszach papieru proste rysunki przedstawiające morskie fale. Informuje, że zabiera je w podróż do morskich głębin.

Przebieg

1. Powitanie – Witam dzieci, które... Prowadzący rozpoczyna zabawę wyjaśniając dzieciom, iż prosi, aby ilustrowały ruchem jego słowa.

Witam dzieci, które:

- * potrafią pływać jak żabka;
- * dotknąć palcem wskazującym do nosa;
- * zakręcić palcami młynek;
- * zrobić ze swoich dłoni piłeczkę, kwiatek, motylka itp.

Prowadzący wymienia kolejne umiejętności związane z rozwojem motoryki małej, a dzieci starają się pokazać te czynności.

2. Płynie statek po falach. Dzieci siedząc w kole podają sobie w rytm spokojnej muzyki niebieską apaszkę naśladując ruch morskich fal.

3. Ćwiczenia rozmachowe – Morskie fale

- * kreślenie w powietrzu i na podłodze dużych swobodnych ruchów w kształcie fal.
- * pogłębianie konturów dużych rysunków przedstawiających morskie fale lub rybki

4. Ćwiczenia manualne – Plastelinowe rybki. Dzieci otrzymują od prowadzącego kartę pracy przedstawiającą rybkę oraz kolorową plastelinę. Toczą cienkie wateczki i wyklejają nimi narysowany kontur. Mogą uzupełnić rysunek poprzez doklejenie własnych kształtów np.: wodorostów, fal itp.

5. Ćwiczenia ruchów precyzyjnych

- * **Karmimy rybki** – prowadzący rozsypuje na podłodze drobne przedmioty – koraliki lub ziarna fasoli, a dzieci – rybki „jedzą je” zbierając za pomocą dwóch palców – kciuka i palca wskazującego (chwyt pęsetowy) i wkładają je do pojemnika.
- * **Podwodny koncert** – prowadzący informuje, iż królowa oceanu chciałaby posłuchać koncertu fortepianowego. Pyta czy dzieci zechciałyby dla niej zagrać. Dzieci siadają w kole i naśladują grę na pianinie uderzając rytmicznie palcami obu dłoni o podłogę.

6. Relaks. Dzieci siadają na podłodze i słuchają nagrania szumu morskich fal rytmicznie się kołysząc.

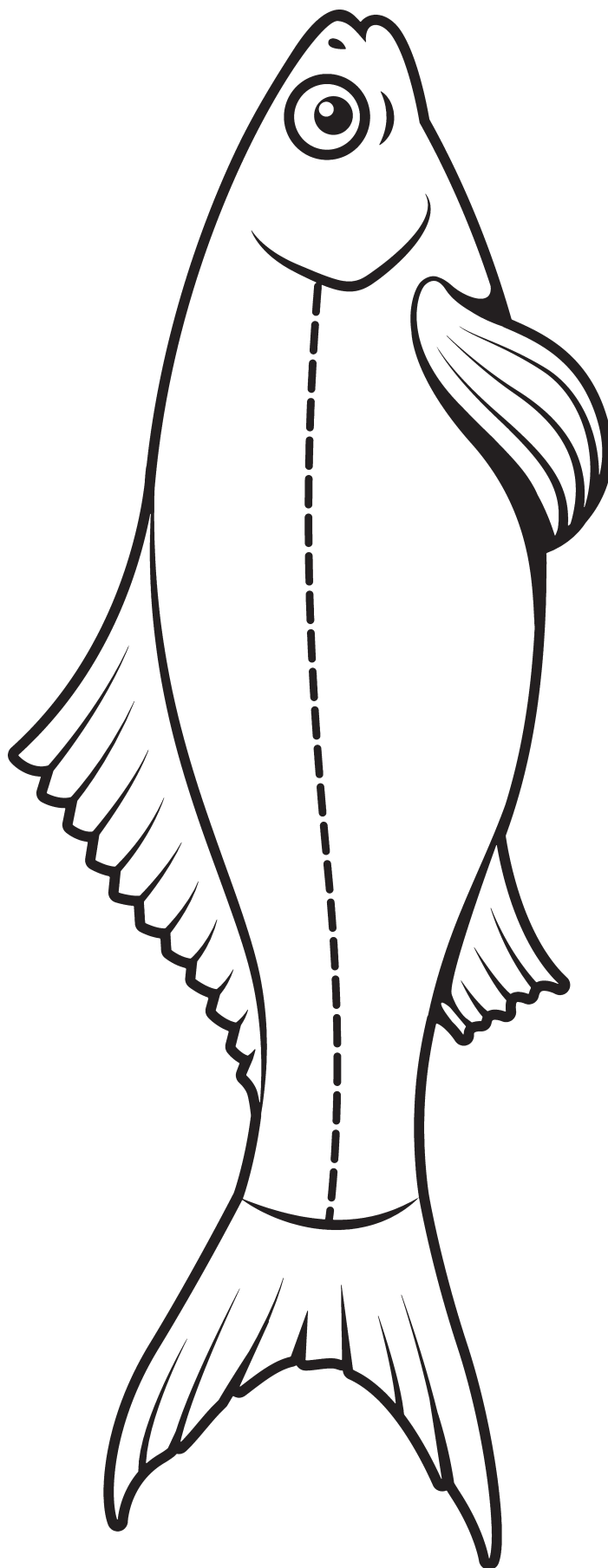
7. Pożegnanie. Na pożegnanie dzieci machają do siebie dłońmi.

Efekty

Dziecko:

- * ćwiczy sprawność manualną dłoni,
- * kontroluje napięcie mięśniowe,
- * lepi wateczki z plasteliny,
- * naśladuj prezentowane ruchy,
- * rysuje po śladzie,
- * koncentruje uwagę na wykonywanym działaniu,
- * doskonali płynność ruchów.

Załącznik 1

Scenariusz nr 3**Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne z wykorzystaniem technik plastycznych****Z wizytą u pana motylka**

Joanna Fronczak

Dzieci 5-letnie

Liczba uczestników	praca indywidualna lub w małej grupie
Miejsce	sala przedszkolna
Pomoce załączone	<ul style="list-style-type: none"> • zał. 1: kontury kwiatków do wykonania nakładek na palce do zabawy paluszkowej • zał. 2: karta pracy „Labirynt” • zał. 3: małe obrazki przedstawiające owady
Pomoce dodatkowe	<ul style="list-style-type: none"> • guziki • patyczki do uszu • folia bąbelkowa • farby plakatowe • kartony format A3 • gazety • spinacze do bielizny

Cele

- * ćwiczenie precyzji ruchów,
- * wyrabianie płynnych, szerokich i spokojnych ruchów ramienia i przedramienia,
- * zapoznanie dziecka z kierunkiem rysowania z uwzględnieniem kierunku od strony lewej do prawej,
- * ćwiczenie sprawności manualnej,
- * rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- * rozwijanie płynności ruchów: nadgarstka, ramienia i przedramienia,
- * wdrażanie do zachowania odpowiednich kierunków podczas rysowania.

Przygotowanie

Prowadzący przygotowuje sam lub wspólnie z dziećmi nakładki przedstawiające kwiatki do zabawy paluszkowej.

Przebieg

- 1. Powitanie.** Dzieci witają się za pomocą dłoni w dowolny, wymyślony przez siebie sposób.
- 2. Zbieramy kwiatki – zabawa zręcznościowa.** Prowadzący prosi dzieci, aby usiadły w kole. każdemu dziecku daje jeden spinacz do bielizny i jeden obrazek przedstawiający owada. Informuje, że owady chciałyby polatać i proszą nas o pomoc. Dzieci siedząc obok siebie podają sobie obrazki poprzez chwytywanie ich za pomocą spinaczy. Każde dziecko podaje obrazek kolejnemu uczestnikowi zabawy i w ten sposób obrazki wędrują po kole.

Przed rozpoczęciem zabawy każde dziecko może pokolorować swój obrazek.

- 3. Zabawa paluszkowa.** Dzieci zakładają na palce jednej dłoni wykonane wcześniej nakładki przedstawiające kwiatki.

Motylki i muszka

Na łące rosną kwiatki rumianki i bławatki.	<i>dorośli obejmują dłoń i gładzi palce jednej dłoni dziecka</i>
Na kwiatku siadł motylek lecz był tu tylko chwilę.	<i>opiera opuszki wszystkich palców na kciuku dziecka. unoszą dłoń wysoko i oddala poruszając wszystkimi palcami</i>
Na drugim siadł motylek lecz był tu tylko chwilę	<i>opiera opuszki wszystkich palców na palcu wskazującym unoszą dłoń i oddala</i>
Na trzecim siadł motylek lecz był tu tylko chwilę	<i>opiera opuszki wszystkich palców jednej dłoni na palcu środkowym unoszą dłoń i oddala</i>
Na czwartym siadł motylek lecz był tu tylko chwilę	<i>opiera opuszki wszystkich palców na palcu serdecznym unoszą dłoń i oddala.</i>
A na piątym siadła muszka Bzyczy „Miękka ta poduszka”.	<i>opuszki wszystkich palców na palcu małym mości swoją dłoń w dłoni dziecka</i>

źródło: M. Barańska – Paluszkami tak i siak, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2012

- 4. Rysujemy motyle.** Dzieci rysują według instrukcji prowadzącego oburącz w powietrzu motyle. Rozpoczynają w jednym punkcie na górze i starają się zsynchronizować ruch obu rąk.
- 5. Kwiaty – modelowanie z papieru.** Prowadzący prosi, by dzieci wykonały dla konstrukcje przestrzenne przedstawiające kwiaty.
- 6. Pomóż pszczołce dotrzeć do miodu – labirynt.** Dzieci otrzymują od prowadzącego karty pracy z narysowanym labiryntem i kredki. Najpierw wiodą po labiryntcie palcem próbując odnaleźć drogę, a następnie rysują linię za pomocą kredki.

7. Letnia łąka – stemplowanie za pomocą patyczków do uszu i folii bąbelkowej. Każde dziecko otrzymuje karto A3, patyczki do uszu i kilka kawałków folii bąbelkowej. Prowadzący prosi, aby z pomocą tych materiałów wykonały obraz przedstawiający letnią łąkę. Jednocześnie demonstruje sposób stemplowania za pomocą patyczków i folii.

Dzieci tworzą obrazy z których po zakończeniu pracy prowadzący tworzy wystawę.

Prace po wyschnięciu mogą zostać wykorzystane do zabaw ruchowych, teatralnych (elementy scenografii), matematycznych (przeliczanie elementów) lub w inny dowolny sposób.

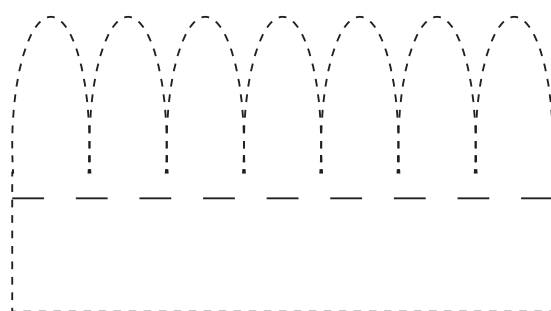
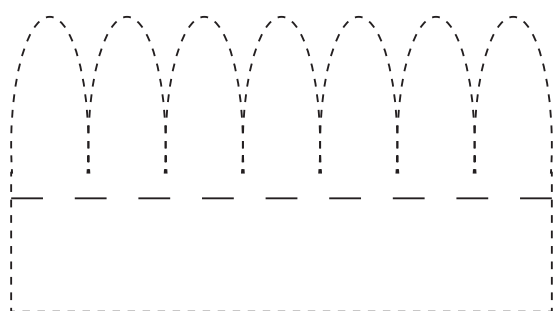
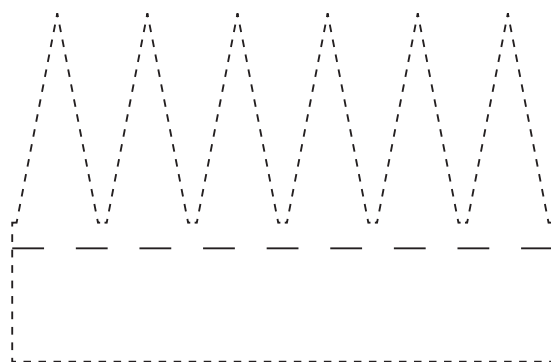
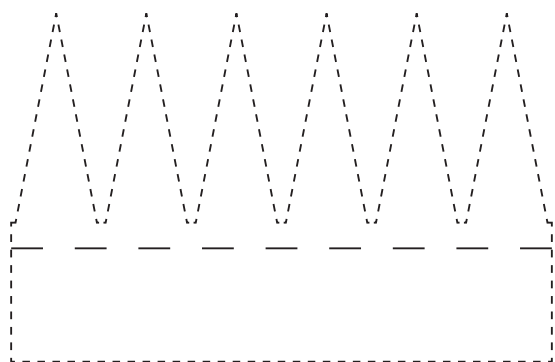
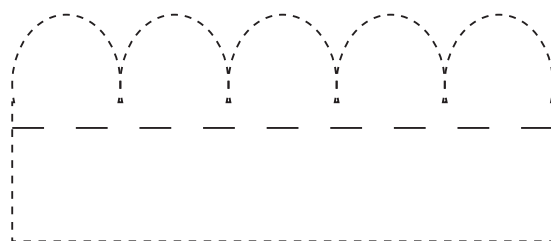
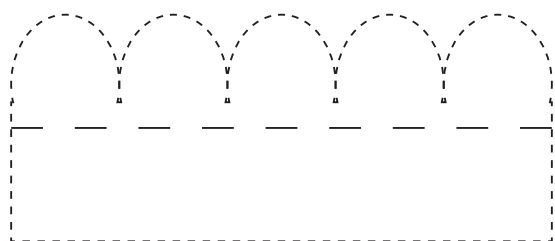
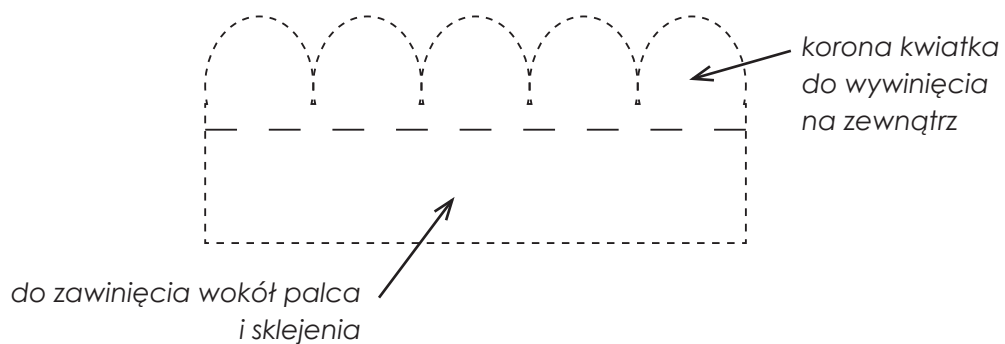
Efekty

Dziecko:

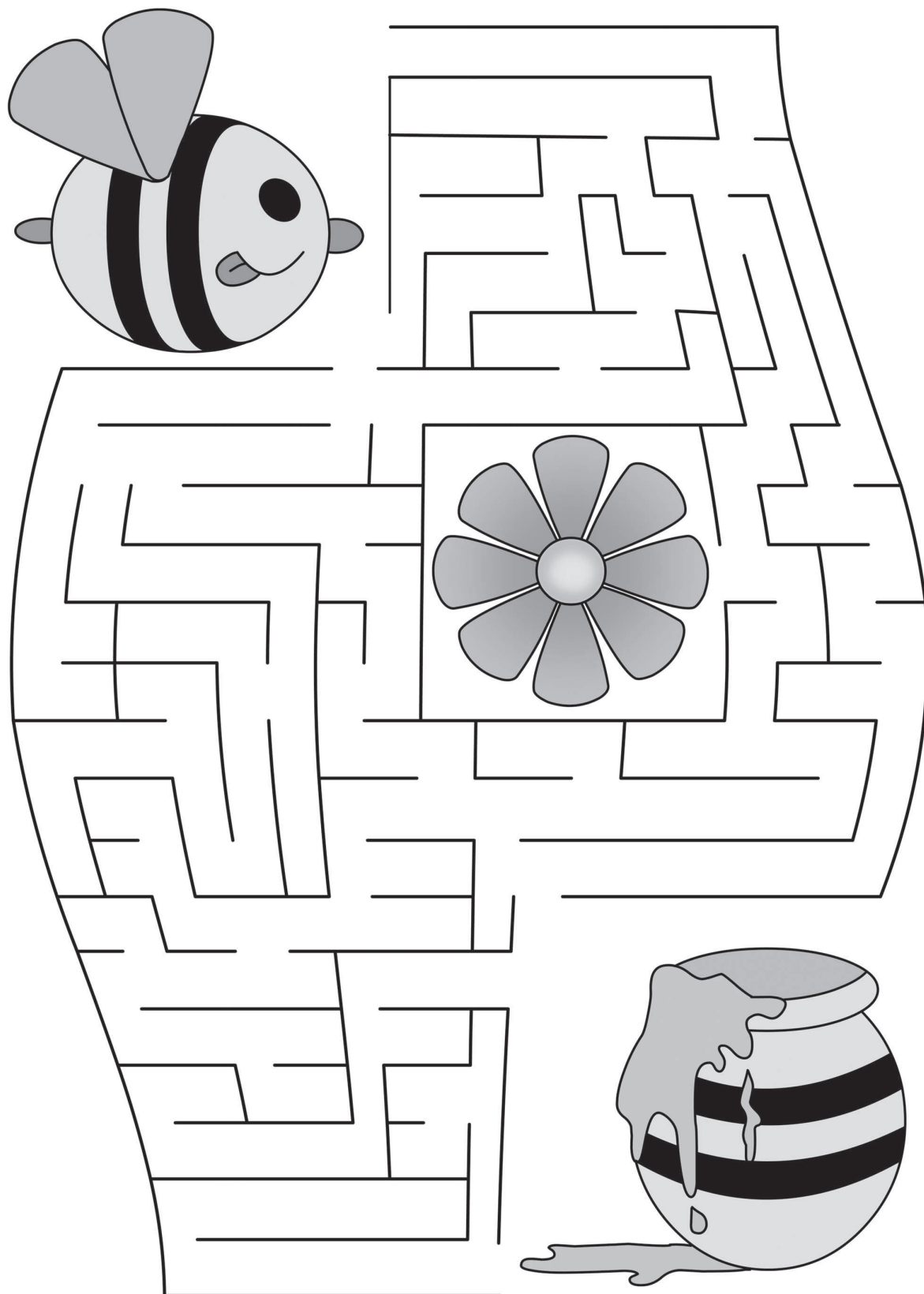
- * ćwiczy sprawność manualną dłoni,
- * stempluje za pomocą różnorodnych materiałów,
- * zapamiętuje i odtwarza sekwencje ruchów,
- * ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową,
- * koncentruje uwagę na wykonywanym działaniu,
- * doskonali płynność ruchów.

Załącznik 1

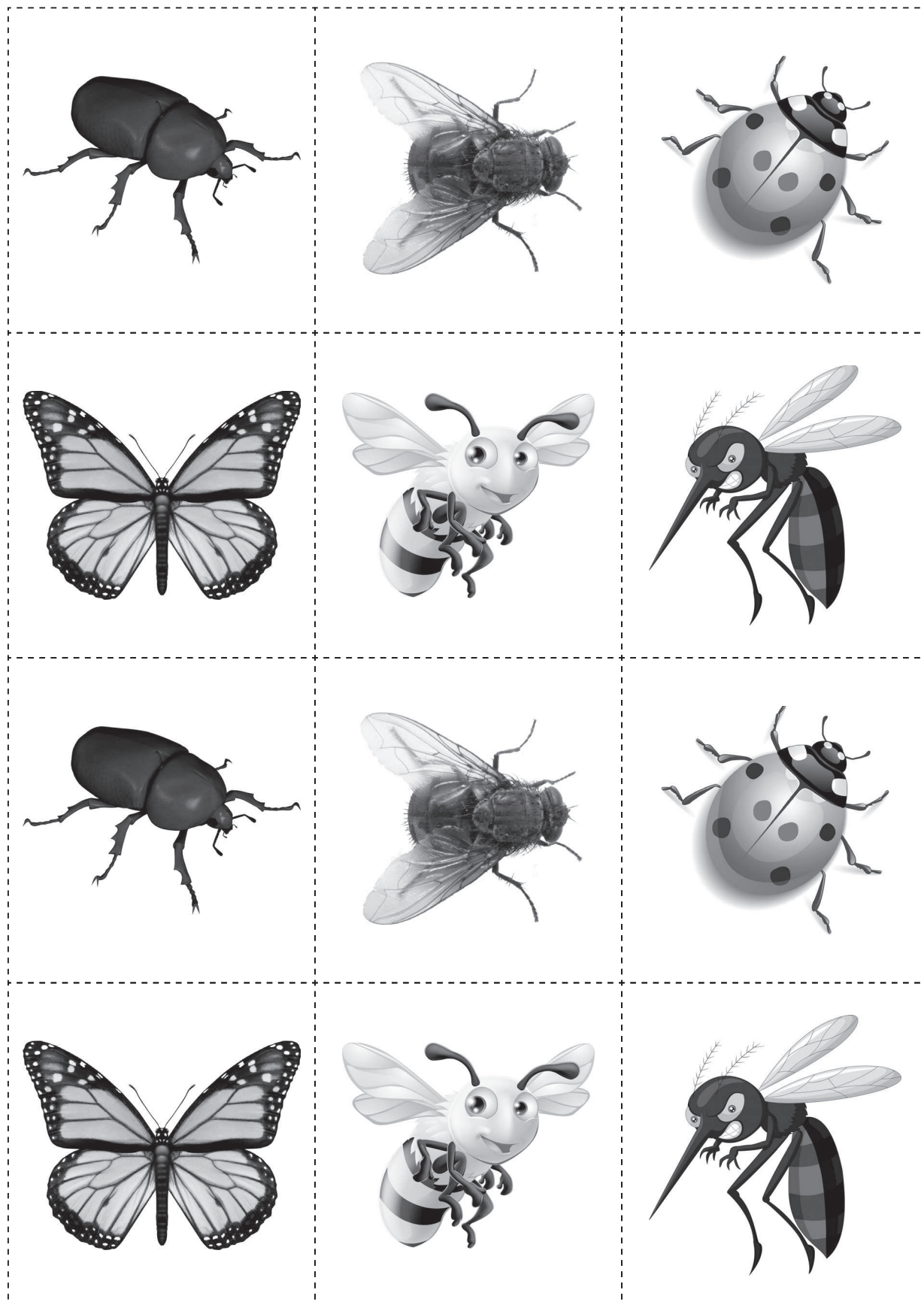
Elementy do wykonania kwiatków do zabawy paluszkowej.

Załącznik 2

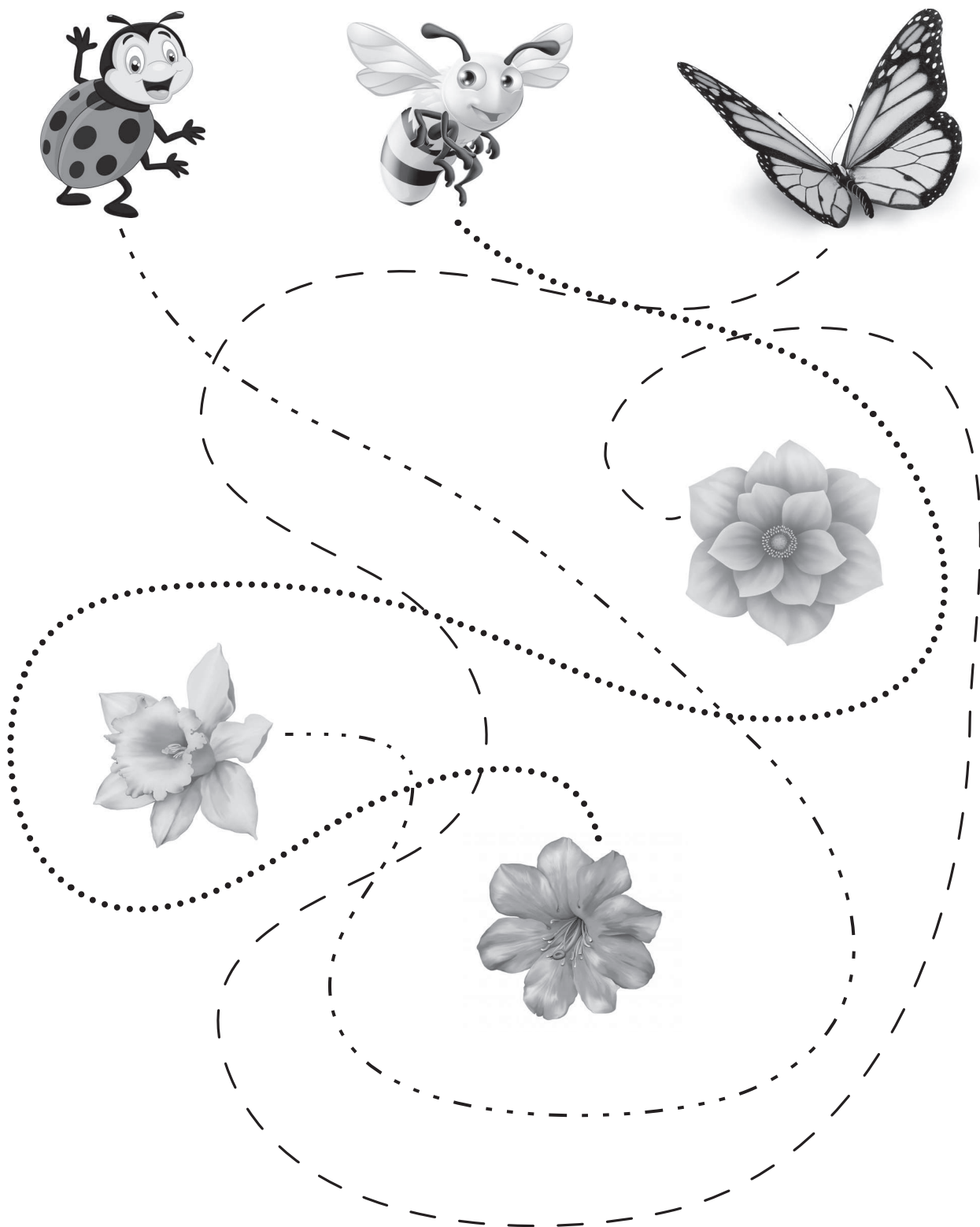
Załącznik 3

KARTY PRACY

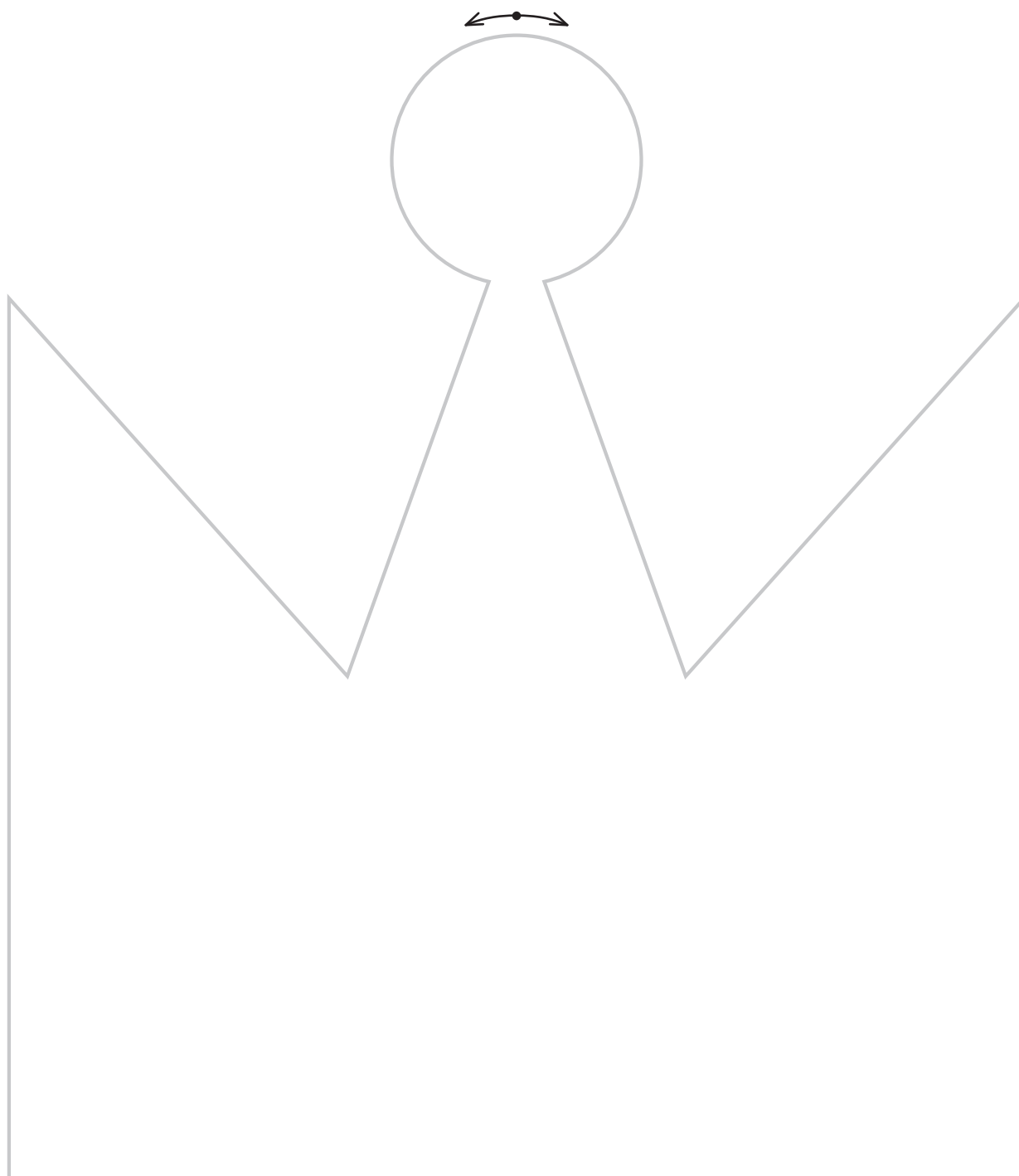
Karta pracy nr 1

Pomóż owadom znaleźć drogę do właściwego kwiatka.

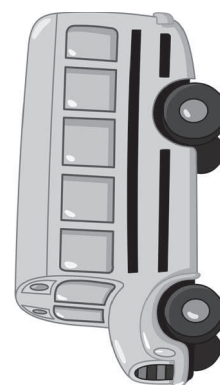
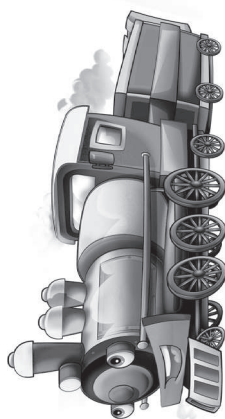
Karta pracy nr 2

Narysuj oburącz koronę po śladzie, a następnie udekoruj ją kulkami z krepiny lub plasteliny.

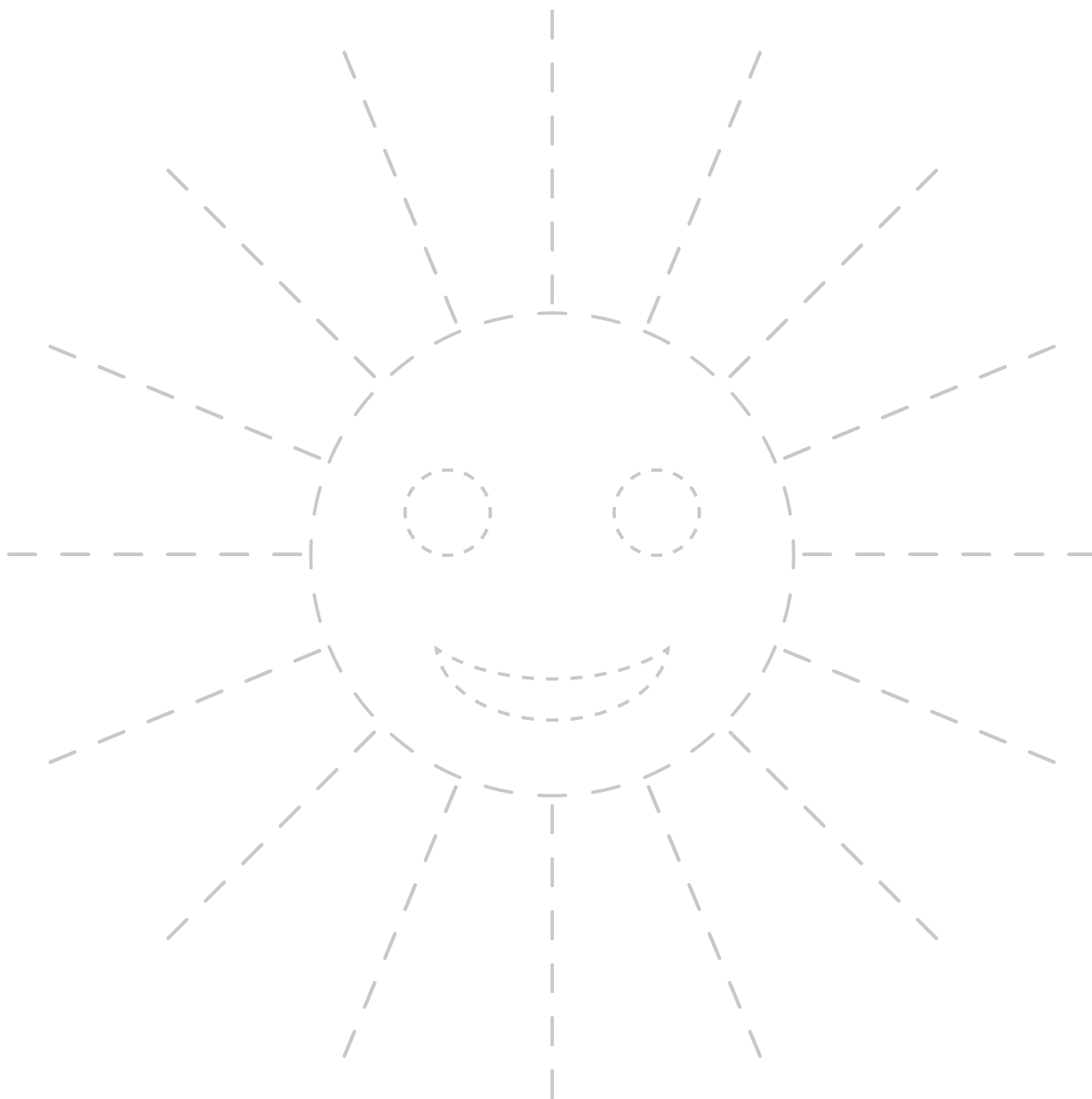
Karta pracy nr 3

Czym dzieci pojadą na wakacje? Rysuj linie po śladzie.

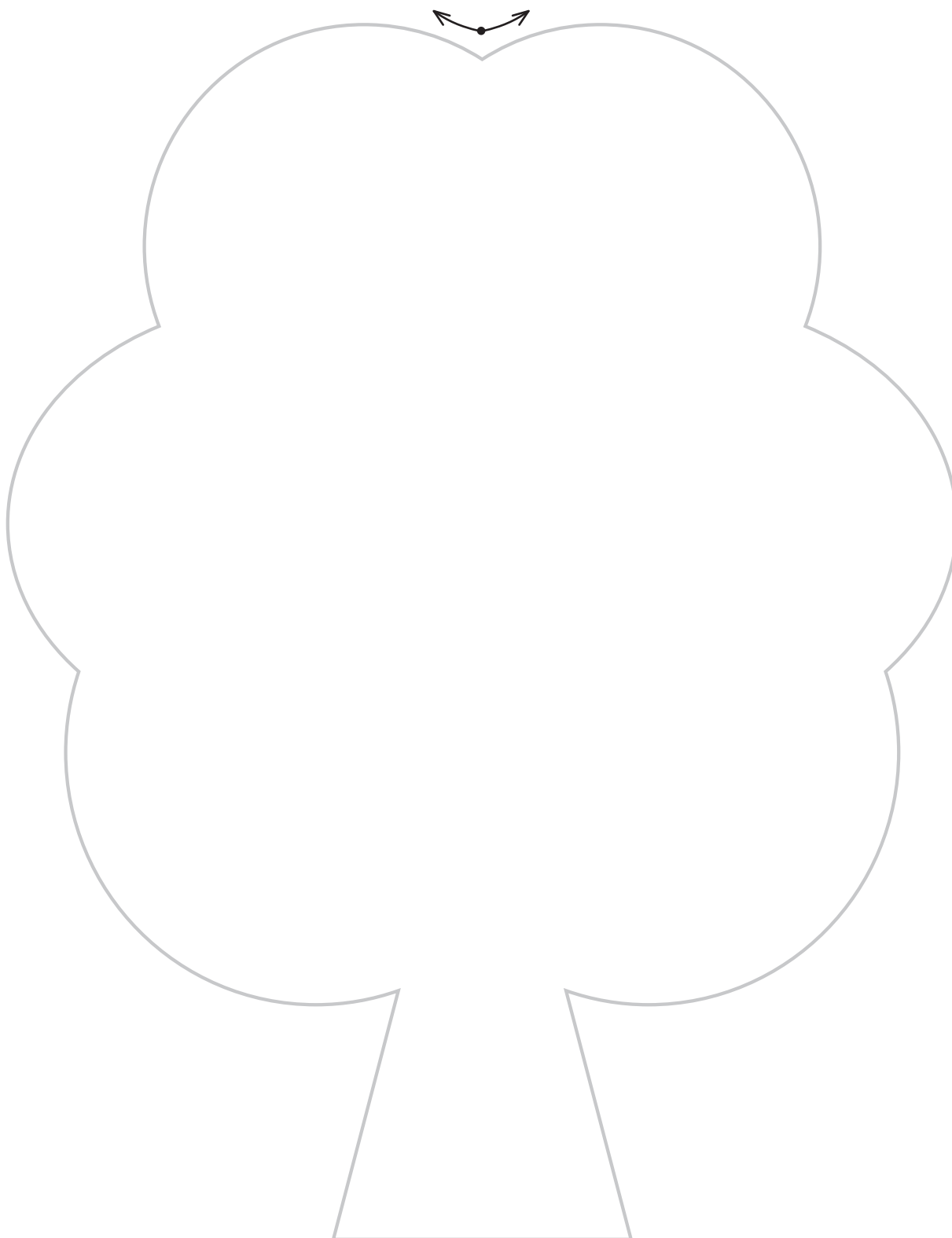
Karta pracy nr 4

Połącz linią kreski i pokoloruj dokładnie rysunek.

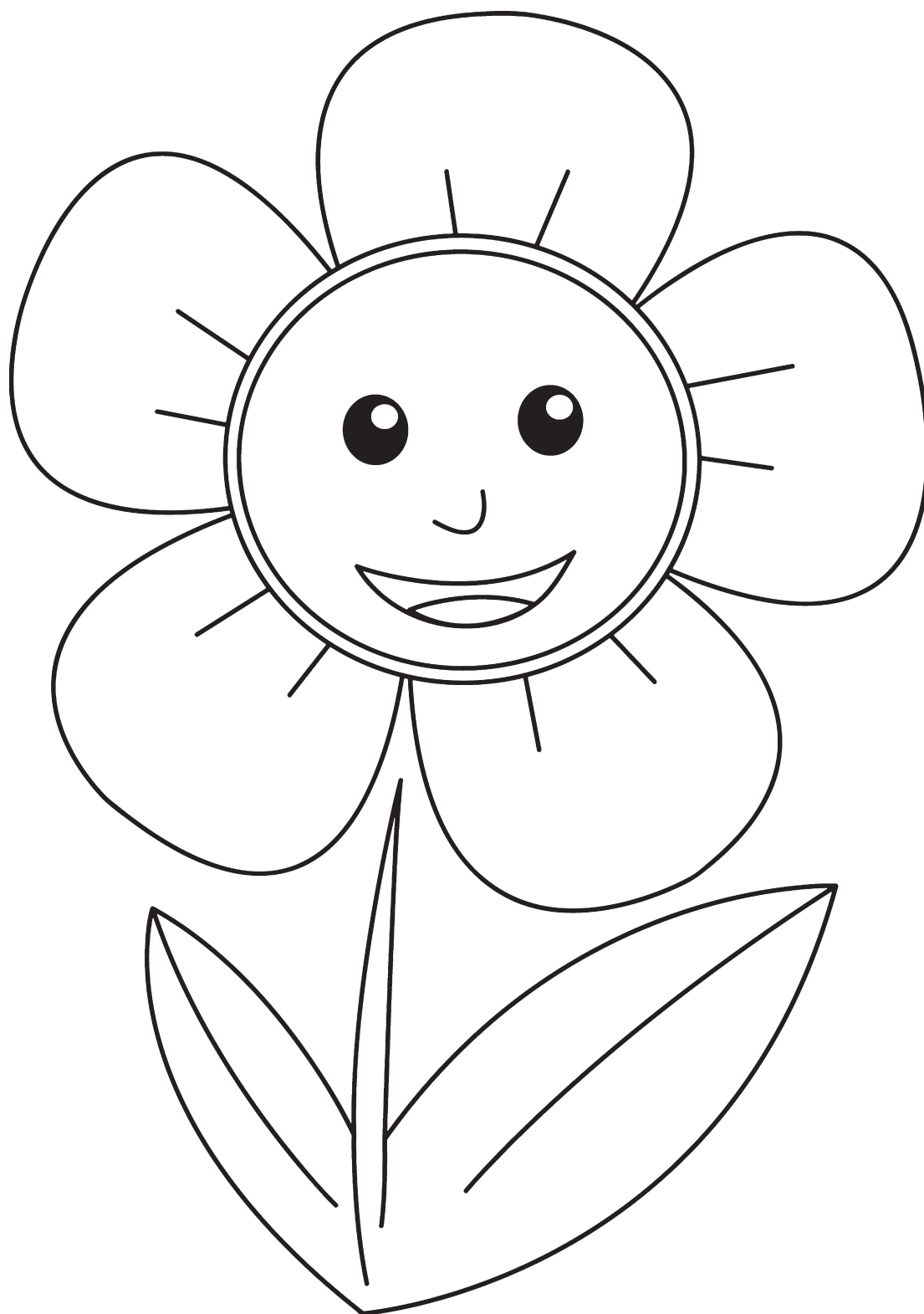
Karta pracy nr 5

Narysuj po śladzie drzewo, postępując się jednocześnie obydwoma rękami.
Pokoloruj obrazek.

Karta pracy nr 6

Wyklej kontur kwiatka wateczkami z plasteliny.

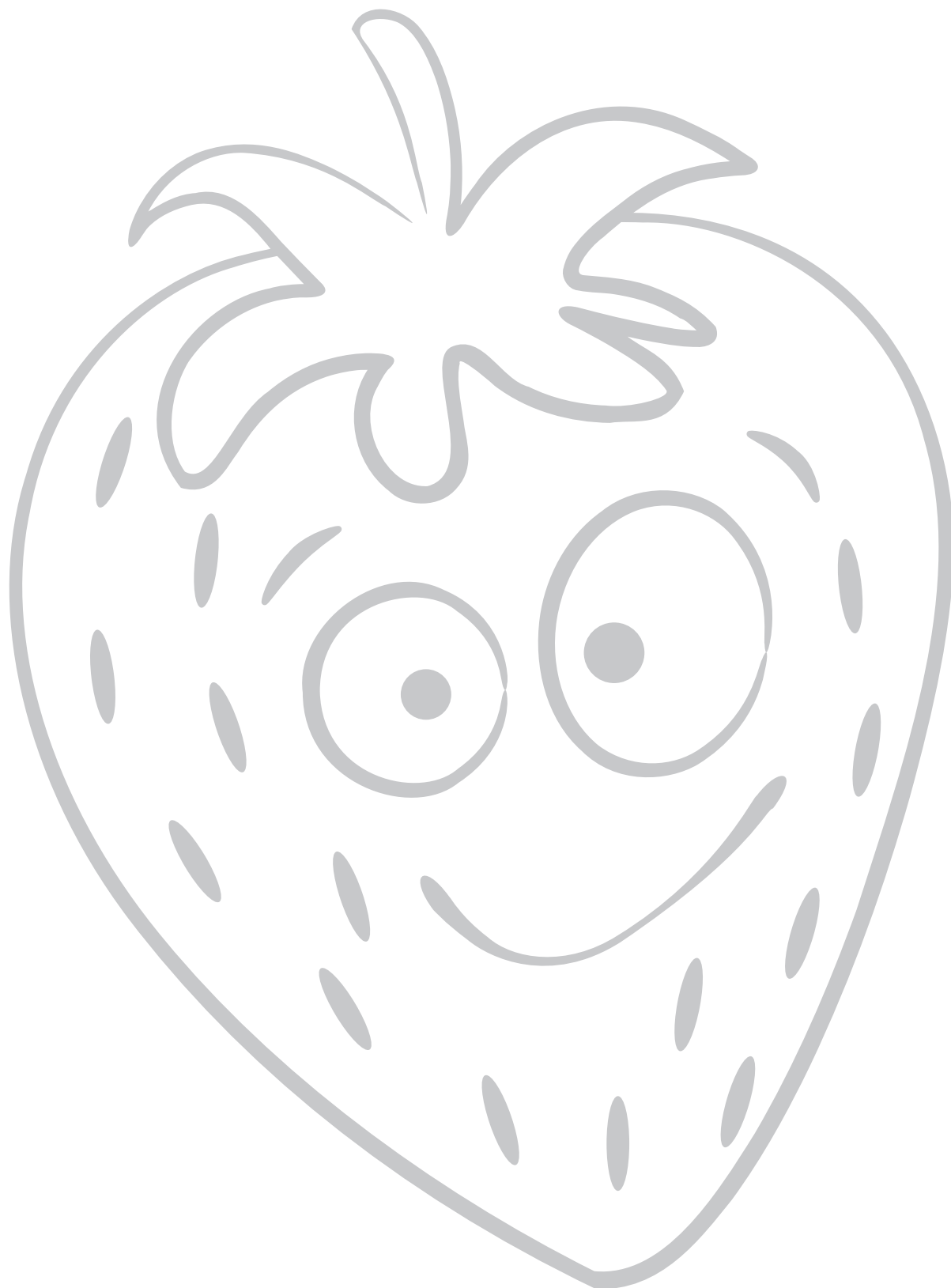
Karta pracy nr 7

Wystempluj rysunek piłki farbą plakatową za pomocą gąbki.

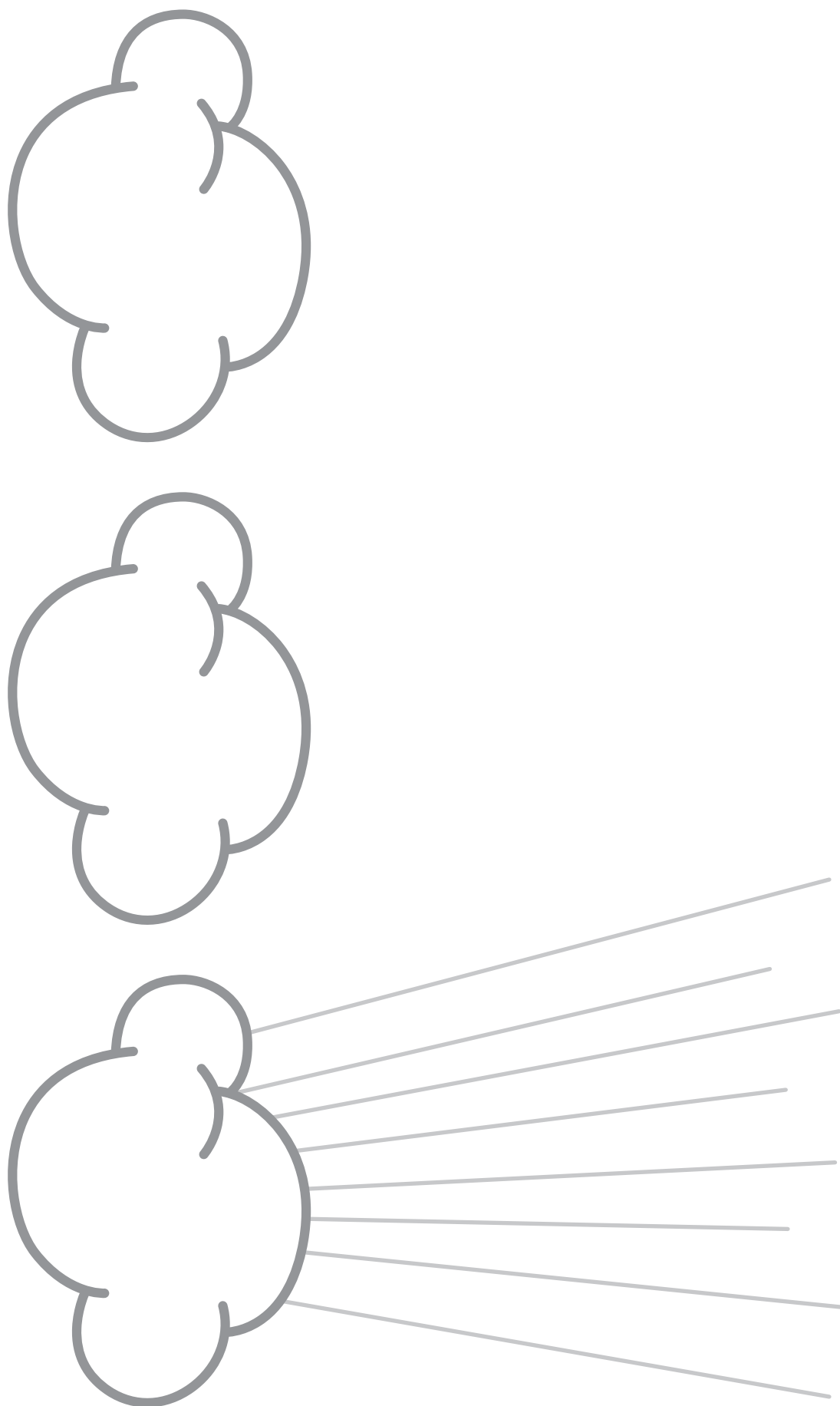
Karta pracy nr 8

Narysuj po śladzie truskawkę.

Karta pracy nr 9

Narysuj deszcz, najpierw po śladzie, a następnie samodzielnie.

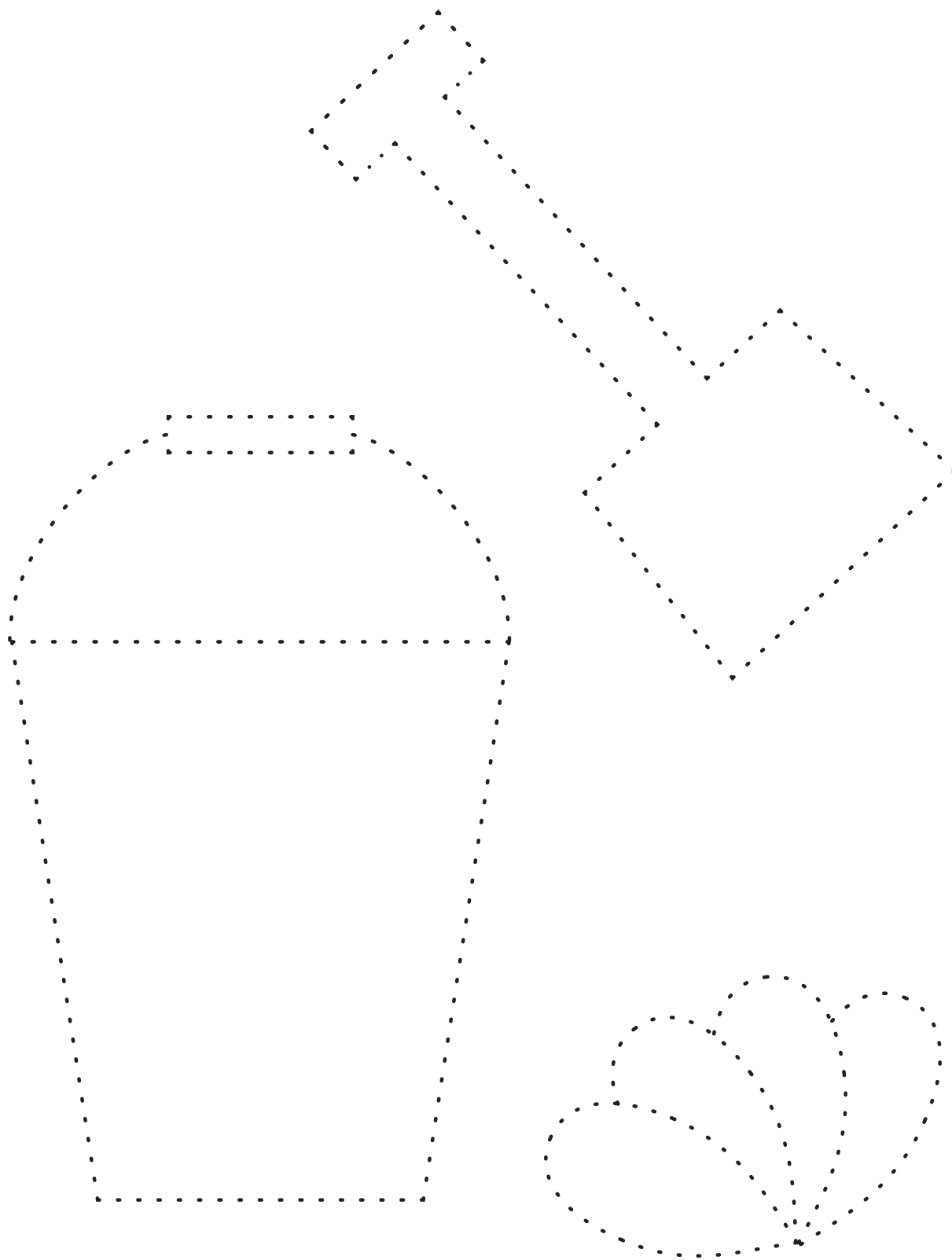
Karta pracy nr 10

Narysuj linią drogę dziewczynki tak, by zebrała jak najwięcej kwiatków.

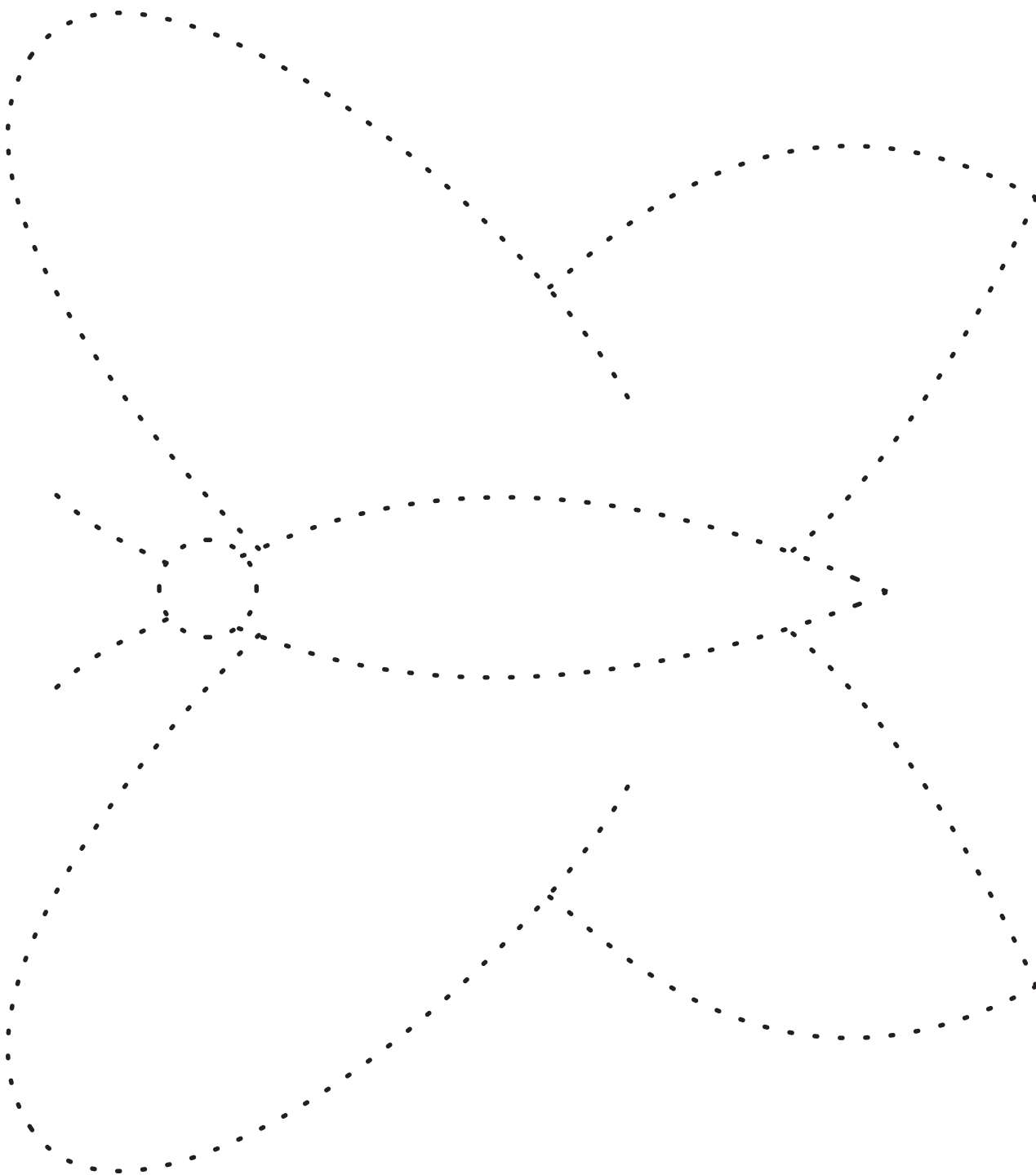
Karta pracy nr 11

Połącz kropki. Sprawdź, jakimi zabawkami dzieci bawiły się w piaskownicy.

Karta pracy nr 12

Połącz kropki linią ciągłą. Pokoloruj motyla.

Lined page for taking notes with horizontal dotted lines.